

		Effective	Ineffective	Difficult to answer
1.	Vinnytsia	49,4	43,4	7,2
2.	Volyn	48,4	32,8	18,9
3.	Dnipropetrovsk	24,4	67,2	8,4
4.	Donetsk	47,9	34,8	17,4
5.	Zhytomyr	32,4	63,2	4,3
6.	Transcarpathian	43,1	46,3	10,6
7.	Zaporizhzhia	34,2	52,9	12,9
8.	Ivano-Frankivsk	42,5	36,5	21,0
9.	Kyivska	22,3	55,5	22,2
10.	Kyivcity	17,8	62,5	19,7
11.	Kirovogradska	38,3	43,6	16,1
12.	Lugansk	40,5	42,6	17,0
13.	Lviv	39,2	46,6	14,2
14.	Mikolaiv	33,8	57,0	19,2
15.	Odesa	24,2	49,7	26,1
16.	Poltava	27,9	59,8	12,4
17.	Rivne	45,9	43,5	10,6
18.	Sumy	38,6	45,2	16,3
19.	Ternopil	53,7	36,5	9,8
20.	Kharkiv	33,6	44,6	21,8
21.	Kherson	27,0	57,8	15,2
22.	Khmelnitsky	39,4	25,6	29,5
23.	Cherkassy	20,3	48,1	31,6
24.	Chernivtsi	38,6	46,7	14,7
25.	Chernihiv	35,4	47,7	16,9

Reference sources

1. Law on National Police of Ukraine <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
2. A. Myhill; K. Beak. Public confidence in the police. NPJA Research, analysis and information, UK, 2008.
3. M. Van Craen; W. G. Skogan. Trust in the Belgian police: the importance of responsiveness. European journal for Criminology. Vol. 12 (2), p. 129-150.

УДК 349. 414: 332. 3: 347. 233 (477)

Олег Григорович БОДНАРЧУК,

професор кафедри господарського права та процесу Навчально-наукового інституту права Університету державної фіскальної служби України, доктор юридичних наук, професор

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-3211-1843>

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН ЩОДО КОРИСТУВАННЯ ЧУЖОЮ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ НА ПРИКЛАДІ СУПЕРФІЦІЮ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

В контексті великих будівельних проектів, на сьогодні досить часто, використовується такий спосіб отримати право користуватися чужою земельною ділянкою для забудови, як суперфіції.

Зокрема, кардинальні перетворення у галузі відносин з приводу землі, які запроваджені закріпленням у ст. 14 Конституції України (1) права власності на землю, призвели до створення системи речових прав на земельні ділянки, серед

яких одним з найбільш наближених за змістом до права власності на земельну ділянку є право користування чужою земельною ділянкою забудови (суперфіцій).

Зауважимо, що у законодавство України цей інститут був введений ЦК України 2003 р. З внесенням змін до Земельного кодексу України 2001 р., а саме з прийняттям 27 квітня 2007 р. Закону України, яким внесені істотні зміни до Земельного кодексу України (2) у частині видів права земельного сервітуту, а також прийняття 16 вересня 2008 р. Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння будівництву» (3), який доповнив Земельний кодекс Главою 16-1, що стосується прав користування чужою земельною ділянкою для забудови. Зокрема, мова йде про особистий земельний сервітут. Разом з тим, за законодавством України, до особистих земельних сервітутів належать суперфіції.

Відтак, відповідно до ст. 413 ЦК України власник земельної ділянки має право надати її в користування іншій особі для будівництва промислових, побутових, соціально-культурних, житлових та інших споруд і будівель (суперфіцій). Визначення суперфіцію в цій нормі нема, проте конкретизуються положення ЦК про право власника на розпорядження власним майном (у цьому випадку – земельною ділянкою), шляхом передачі її іншій особі під забудову (вказана дія не призводить до припинення права власності особи на надану земельну ділянку). Однак, право власника надавати своє майно в користування для забудови ще не є суперфіцією, а лише передумовою його виникнення (4, с. 119).

Н. В. Ільків проаналізувавши норми гл. 34 ЦК та гл. 16-1 ЗК, сформулював наступне поняття суперфіцію як «речове, спадкове і відчужуване право володіти та користуватися у межах встановлених договором строків чи безстроково чужою земельною ділянкою за плату виключно з метою здійснення забудови» (4, с. 119).

Потрібно зазначити, що здійснення забудови на чужій земельній ділянці тепер, як правило, здійснюється через договірні конструкції, передбачені Цивільним та Земельним кодексами України, Законом України «Про оренду землі», а саме через суперфіціарний договір (ст. 413 ЦК, ст. 102-1 ЗК) та договір оренди земельної ділянки під забудову (ст. 93 ЗК, ст. 13 Закону «Про оренду землі»). Забудову чужої земельної ділянки також можна здійснювати на підставі отримання її у постійне користування згідно із ст. 92 ЗК (однак чітке законодавче визначення кола об'єктів (лише землі державної та комунальної власності) та суб'єктів права постійного користування (підприємства, установи та організації, що належать до державної та комунальної власності; громадські організації інвалідів України, їх підприємства (об'єднання), установи та організації; релігійні організації України, статути (положення) яких зареєстровано у встановленому законом порядку, винятково для будівництва і обслуговування культових та інших будівель, необхідних для забезпечення їх діяльності) обмежує можливість застосування цієї норми (4, с. 118).

Потрібно відмітити, що правове регулювання здійснення забудови на чужій земельній ділянці не є досконалим. Зокрема, існує багато проблем правового регулювання відносин щодо користування чужою земельною ділянкою для забудови (суперфіцій), такі як відсутність у законодавстві вимог до форми договорів про встановлення права користування чужою земельною ділянкою для

забудови (суперфіцію), відсутність істотних умов договору суперфіцію, відсутності спеціальних вимог передбачених для недійсності або розірвання договору про встановлення суперфіційного права та припинення користування земельною ділянкою, тощо. Ми підтримуємо думку вчених, які вважають, що варто на законодавчому рівні, розмежувати у Земельному кодексі України правове регулювання емфітевзису та правове регулювання суперфіцію, присвятити їм окремі статті. Крім того, слід доповнити дану главу Земельного кодексу України нормами про оплату емфітевзису та суперфіцію, положеннями про права та обов'язки емфітевта та суперфіціарія (5, с. 119).

Список бібліографічних посилань:

1. Конституція України від 28. 06. 1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. ст. 141.
2. Земельний кодекс України / Верховна Рада України. К.: Парлам. вид-во. 2002. С. 27.
3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння будівництву: Закон України від 16 вересня 2008 року. URL: <http://zakon. na. ua/doc/?code=509-17> (дата звернення 11. 01. 2020).
4. Ільків Н. В. Суперфіцій як альтернативний спосіб набуття права на забудову земельної ділянки. *Науковий вісник*. № 2. 2010. С. 117–127.
5. Бондарчук Н. В., Ковальська Я. В. Проблеми правового регулювання емфітевзису і суперфіцію за законодавством України. *Вісник Запорізького національного університету*. № 3. 2013. С. 115–119.

УДК 349. 2

Сергій Миколайович БОРТНИК,

перший проректор Харківського національного університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук

ORCID: <https://orcid. org/0000-0002-6994-6086>

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЩОДО ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОБОЧОГО ЧАСУ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Сьогодні поліцейські здійснюють надважливі для суспільства та держави завдання, а саме: а) забезпечення публічної безпеки й порядку; б) охорону прав і свобод людини, а також інтересів суспільства й держави; в) протидію злочинності; г) надання в межах, визначених законом, послуг із допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги.

З огляду на важливість завдань і функцій, що покладаються на Національну поліцію, цілком логічним є те, що, по-перше, до її працівників мають висуватися особливі вимоги, а по-друге, вони повинні користуватися посиленими гарантіями реалізації їхніх трудових прав. Однак різка зміна векторів указанного сектору державної діяльності призвела до появи великої кількості «білих плям» у законодавстві, яке регулює діяльність Національної поліції, що не дає змогу працівникам цього органу якісно виконувати свої повноваження. Дана ситуація обумовлює необхідність наукового вивчення проблематики реалізації трудових прав поліцейських, а саме проведення аналізу загальних і специфічних аспектів правового статусу цієї категорії найманих працівників.